

се наблюдават отклонения от текстовата структура, които се дължат на факта, че за тях българският е втори език.

Корпусът се базира на съчиненията на учениците по зададените теми – *Златна есен* в началото на учебната година, и *Малкият помощник* и *На площадката* – в края на учебната година, с цел да се проследи развитието на уменията за писане на текст по картини и серия от картини. Съчиненията не са предварително подготвени. Те се пишат в час, за да се установи моментното състояние на изследваните явления и да се избегне евентуална помощ, която децата биха получили отвън.

След като беше направен обстоен анализ на проблематичните за ромските деца елементи въз основа на написаните в началото на учебната година съчинения, беше предложена методика за работа през учебната година, целяща отстраняване на грешките. Методиката се състоеше в следното: в продължение на 8 седмици учениците от трети и четвърти клас пишат съчинения-повествования по серия от картини и по една картина. Броят на картините постепенно се намалява (от 4 до 1), като се започва през първите две седмици – по три картини и т.н.

За написването на съчиненията се отделят два учебни часа. През първия час децата разглеждат картините, с помощта на учителя съставят план, а през втория – пишат съчинението. Учителят спазва следните етапи при подготовката за писане:

1. Разглеждат се и се коментират персонажите от картините.
2. Определят се времето, мястото и последователността на действията (чрез беседа и насочващи въпроси).
3. Съставя се план на съчинението, който се записва на дъската.
4. Учениците разказват устно по отделните точки от плана.
5. Няколко ученици съставят цялостно устно съчинение по точките от плана.

След проверката на съчиненията учителят коригира грешките на учениците и ги коментира в следващия учебен час.

Темите, по които се пишат съчинения, са следните:

1. *Моето семейство* – по серия от 4 картини
2. *Случка в гората* – по серия от 4 картини
3. *Приятели* – по серия от 3 картини